

GRAU EN MITJANS AUDIOVISUALS

104818 - FICCIÓ SERIADA: GUIÓ I REALITZACIÓ

Informació general

- Tipus d'assignatura : Optativa
- Coordinador : Rafael Suárez Gómez
- Curs: Quart
- Trimestre: Primer i segon
- Crèdits: 12
- Professorat:
 - Anna Pilar Llacher Alsina <allacher@tecnocampus.cat>
 - Joan Jordi Miralles Broto <jmiralles@tecnocampus.cat>
 - Rafael Suárez Gómez <rsuarezg@tecnocampus.cat>

Idiomes d'impartició

- Català
- Castellà

S'utilitzaran els dos idiomes indistintament.

Pot ser que alguna lectura puntual estigui en anglès.

L'assignatura s'imparteix el primer i segon trimestre.

Competències que es treballen

Específica

- E5_Dissenyar i realitzar un producte audiovisual (format per imatges fixes o en moviment), atenent tant als seus aspectes tècnics com artístics, en tots els seus components
- E6_Dissenyar, planificar i realitzar amb multicàmera, en directe i a plató, d'acord amb totes les facetes del producte (tant en l'artística de disseny i continguts com en la tècnica)
- E7_Postproduir vídeo utilitzant les eines bàsiques pròpies dels programes d'edició audiovisual (titulació, retoc de color i exposició, velocitats, màscares...) i com insertar-les en el procés de muntatge afegint efectes digitals
- E10_Aplicar processos, mètodes i tècniques per a desenvolupar la creativitat i la innovació en la realització audiovisual, en el desenvolupament multimèdia i en la programació de videojocs
- E14_Acquirir els coneixements de la història, estètica, evolució i dinàmica del cine, televisió, ràdio, premsa, Internet i videojocs, aixó com reconèixer l'estètica a través del visionat i l'anàlisi
- E15_Dimensionar i gestionar recursos humans, tècnics i econòmics necessaris pel desenvolupament d'un projecte audiovisual o multimèdia optimitzant temps, costos i qualitat
- E18_Analitzar les estructures, els continguts i els estils de programació televisiva i radiofònica atenent a les característiques tècniques de la seva realització. Idear, produir i realitzar programes per a la televisió i ràdio en la part tècnica: sala de realització o control de ràdio, respectivament

Bàsiques i Generals

- G2_Que els estudiants sàpiguem aplicar els seus coneixements a la seva feina o vocació d'una forma professional i tinguin les competències que es

solen demostrar per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi

Transversal

- T2_ Que els estudiants tinguin capacitat per treballar com a membres d'un equip interdisciplinari ja sigui com a un membre més, o realitzant tasques de direcció amb la finalitat de contribuir a desenvolupar projectes amb pragmatisme i sentit de la responsabilitat, assumint compromisos tenint en compte els recursos disponibles

Descripció

L'assignatura optativa "**Ficció seriada: Guió i Realització**" es fa al llarg de dos trimestres (T1 i T2). És una assignatura principalment pràctica i pretén que l'alumne s'enfronti a tot el recorregut d'una sèrie de ficció. Des de la seva escriptura fins a la seva producció, realització i muntatge. Per tant, l'assignatura es divideix en dues parts diferenciades amb la seva avaluació separada. Una primera part (primer trimestre) que organitza grups d'alumnes (guionistes) per a la redacció de propostes argumentals i escriptura de guions pilots amb la seva trama de temporada i personatges ben definits. La primera part acaba amb l'elecció dels projectes que es portaran a terme durant la segona part.

A la segona part (segon trimestre) doncs, es desenvolupen els pilots. El grup quedarà dividit per departaments segons els interessos de cada alumne: càsting i direcció d'actors, direcció, direcció de fotografia, realització, producció, art, muntatge de vídeo i so, etc. Durant tot el trimestre, cada departament desenvoluparà les tasques necessàries per arribar a rodar i muntar el capítol. Hi ha part de classes teòriques a la vegada que es treballarà de forma pràctica a classe: des de fer pressupostos, a sortir a localitzar, a organitzar els càstings i assajos, etc. Cada departament treballarà de forma autònoma i responsable, i el professorat farà també el rol de productor executiu, guiant i ajudant a decidir. L'objectiu és treballar de forma professional, per tant, els alumnes prendran decisions logístiques i organitzatives.

Aquesta assignatura disposa de recursos metodològics i digitals per fer possible la seva continuïtat en modalitat no presencial en el cas de ser necessari per motius relacionats amb la Covid-19.

D'aquesta forma s'assegurarà l'assoliment dels mateixos coneixements i competències que s'especifiquen en aquest pla docent.

Resultats d'aprenentatge

En acabar l'assignatura l'estudiant o estudianta ha de ser capaç d'obtenir els següents resultats d'aprenentatge generals (RA) i complementaris (RAC):

- RA1. Conèixer les tendències de mercat de la ficció audiovisual (E14, E18).
- RA2. Escriure guions per a ficcions televisives (T2, G2, E5, E10, E18).
- RA3. Consolidar coneixements sobre la narrativa audiovisual i el llenguatge de ficció (E14, E18).
- RA4. Comunicar idees personals, punts de vista i opinions sobre un tema donat (T2, G2).
- RA5. Estimular i descobrir les seves aptituds per a relacionar-se amb el món professional (T2, G2).
- RA6. Conèixer a fons la pràctica de la producció i realització de ficció per a televisió (E5, E6, E14, E15, E18).
- RA7. Posar en marxa una producció seriada (T2, G2, E5, E6, E10, E15).
- RA8. Planificar un pla de rodatge.. (T2, G2, E5, E6, E10, E15).
- RA9. Saber utilitzar els recursos tècnics i humans necessaris per a crear i produir una sèrie de televisió (T2, G2, E5, E6, E10, E15).
- RA10. Treballar una postproducció creativa (G2, E7).
- RA11. Desenvolupar la creativitat de la/l'estudiant. (E5, E10).
- RA12. Treballar en equip i de manera autònoma en el desenvolupament d'un producte audiovisual assumint els rols dins del grup. (T2, G2, E5).
- RAC1: Identificar les diferències en la representació de gènere dels personatges de ficció. (E10).

Metodologia de treball

- **General de l'assignatura:**

L'assignatura s'estructura en 4h/setmana de sessions de teoria i 2h/setmana de sessions pràctiques de laboratori.

El curs es dividirà en classes de tipus magistral (GRUP GRAN) per les exposicions teòriques, i en classes/tallers de treball (GRUP PETIT).

En l'àmbit pràctic, treballarem des de la concepció de la idea i l'escriptura de guions fins a la posada en escena, direcció d'actors i disseny d'il·luminació i

realització, passant per vestuari i producció per acabar amb la direcció, realització i postproducció. Sempre intentant crear productes que donin resposta a les necessitats del públic potencial i del mercat real. Per tant, podem treballar amb formats que coneixem o experimentar amb nous formats.

En l'àmbit teòric tractarem les tendències del mercat, els gèneres i subgèneres de la ficció seriada televisiva, el paper del director/a de la sèrie, la importància del càsting, la narrativa musical i sonora, la planificació de producció i de rodatge, el pressupost, el disseny del so i la llum, la ficció de televisió i les noves tecnologies, la distribució i el finançament de les ficcions.

L'optativa està concebuda com un aprofundiment en la pràctica professional especialitzada en el Mitjà televisiu.

Per tant, els alumnes que cursin aquesta assignatura s'endinsaran de ple en el procés de creació, producció i realització de continguts audiovisuals seriatos de ficció per televisió. Es recomana que siguin alumnes amb ganes de treballar i, per tant s'exigeix un APRENENTATGE AUTÒNOM fora de l'horari de classe. Les hores d'aprenentatge autònom consisteixen en el treball en grup orientat tant a l'aprenentatge de continguts com a la producció de la peça audiovisual, objectiu final de l'assignatura.

- **Específica de la part de guió:**

En aquesta primera part de l'assignatura s'oferirà tant formació teòrica en l'escriptura de guions de sèries de televisió com una aplicació pràctica concreta (escriure un pilot en grup).

Les parts teòriques donaran suport a la feina progressiva dels alumnes en el redactat d'una Bíblia de venda de la seva sèrie i, per descomptat, l'escriptura del guió del capítol pilot.

Les primeres setmanes es demanarà a cadascun dels alumnes una premissa per a una sèrie de televisió. Seran lliures de triar format i minutatge (dramedy de 30-40 minuts, sit com de 20 minuts, web sèrie o mini sèrie, etc...) però se'ls orientarà amb una sèrie d'indicacions de cara a la viabilitat de gravar el pilot a la segona part de l'assignatura.

Es presentaran totes les propostes en un pitching i els docents triaran les propostes més adients. Es formaran els grups de guionistes de cadascuna de les propostes i es començarà a treballar en l'escriptura del guió pilot. El/La guionista-alumne/a que va aportar la premissa serà el coordinador/a de guió del seu grup.

En finalitzar aquesta primera part es tornarà a convocar un pitching per triar quins dels projectes passen a ser realitzats finalment.

Aquest curs, a causa de la situació generada per la COVID, algunes de les sessions de grup gran es faran en format híbrid: presencial i en línia (via streaming). Això permetrà que els estudiants puguin anar rotativament a les classes presencials, respectant el màxim d'estudiants per aula que imposen les mesures de distanciament. Quan no els toqui sessió presencial podran seguir la classe en línia des de casa. Algunes sessions teòriques es faran via zoom.

Pel que fa a les sessions de pràctiques a espais més reduïts (com laboratoris, estudis o plató), si s'escau es treballarà simultàniament en diversos espais per tal de garantir que es compleixen les condicions establertes pels protocols de seguretat. Tot i això és perfectament possible que el nombre d'alumnes es pugui gestionar en una aula, respectant les separacions recomanades.

- **Específica de la part de Producció i Realització:**

En aquesta segona part de l'assignatura s'oferirà tant formació teòrica com pràctica. De fet, les dues modalitats avançaran juntes, ja que en aquesta segona part de l'assignatura l'objectiu és molt pràctic: tancar un capítol pilot per grup de qualitat professional.

Cada alumne podrà aprofundir amb la disciplina que prefereixi, ja que tractarem tots els departaments i processos de la creació audiovisual. Tot i que la part pràctica tindrà molt de pes, la teoria acompanyarà el curs donant eines als alumnes per saber pensar i crear.

Continguts

PRIMERA PART: GUIÓ I ESCRIPTURA (1er. T)

A) CONTINGUTS TEÒRICS

- Tema 1: Superar la por a la pàgina en blanc.

Tendències en la ficció seriada: sèries, web sèries. Tema i idea. Referències. Construcció d'un projecte de venda inicial. Taller de pitching I. Documentació.

Gèneres i formats. Particularitats de la websèrie. Sinopsi bàsica. Idea de venda. Logline (concepte). Tagline (slogan). Premissa inicial per a desenvolupar.

- Tema 2: Desenvolupament I

Sinopsi argumental de temporada. Sinopsi de pilot.

- Tema 3: Desenvolupament II

Treball de personatges: Principals, secundaris. Arcs. Estereotips: fitxes i perfils de personatges i la seva evolució en les trames. Construcció dels nivells d'importància. Construcció de l'univers dels personatges i els seus objectius.

- Tema 4: Desenvolupament III

Estructures i tipus de trames. To i estil. Recursos narratius. Girs, conflictes i tensió narrativa en funció del gènere. Dosificació d'informació.

- **Tema 5: Redacció i preparació de Bíblia de temporada**

Redacció de Bíblia de temporada. Estètica. Particularitats. Escaleta de tots els capítols. Estructura de temporada i de cada capítol. Un exemple pràctic: "Crematorio" (Jorge Sánchez Cabezedo, 2011, Canal +). Evolució de trames de temporada i línies argumentals: trames horitzontals (de temporada) i episòdiques (auto conclusives).

- **Tema 6: Escripció del guió de l'episodi pilot.**

Treball pràctic de diàlegs, subtext i estilització.

- **Tema 7: Taller de Pitching II.**

Universos estesos: transmèdia. Graella de programació. El showrunner o productor executiu.

- **Altres recursos:**

S'utilitzaran visionats de sèries tant nacionals com internacionals per tal de trobar exemples adients a la teoria proposta. Els visionats específics es proposaran pel professorat una vegada es triïn les sèries a desenvolupar amb la intenció d'exemplificar opcions que seran referència durant l'escripció.

SEGONA PART: PRODUCCIÓ I REALITZACIÓ (2n. T)

CONTINGUTS

- **Tema 1: La viabilitat del projecte i l'organització de l'equip**

L'equip de direcció.

L'equip de producció.

L'equip artístic.

Altres departaments.

- **Tema 2: Disseny de producció i finançament**

Dossier de producció.

Pressupostos. Adaptar el guió als pressupostos.

Pla de finançament.

Pla de rodatge.

Localitzacions.

Càsting.

- **Tema 3: Realització / Rodatge**

Guió tècnic i storyboard.

Estil de realització: proposta showrunner.

Direcció de foto.

Disseny de so i so directe.

Direcció d'actors.

Direcció artística.

Vestuari i maquillatge.

Direcció de producció.

- **Tema 4: El muntatge**

Estils d'edició en ficció seriada

Rough cut i Fine cut

Masterització

- **Tema 5: Comercialització i distribució**

Distribució televisiva i online.

Subvencions i festivals.

Projecció capítol pilot.

Activitats d'aprenentatge

PRIMERA PART: GUIÓ I ESCRITURA (T1). 50% de l'assignatura.

- Activitat 1: IDEA INICIAL PER A UNA SÈRIE DE TELEVISIÓ. Presentació individual oral.

Competències relacionades: T2, G2, E5, E10

Resultats d'aprenentatge relacionats: RA4, RA5, RA11

Durant els primers dies de curs cada alumne proposarà un projecte de sèrie de televisió que haurà de defensar en un pitching oral individual davant la classe. Com a material de suport es farà un petit taller de pitching inicial i es posarà al servei de l'alumne la corresponent documentació web.

Cada alumne haurà de presentar a més una fitxa del seu projecte de sèrie d'acord amb les característiques habituals del mercat professional.

El resultat de l'activitat tindrà una ponderació del 5% respecte del total de la nota final d'aquesta primera part de l'assignatura.

- Activitat 2: BIBLIA DEL PROJECTE: La Bíblia amb mapa de trames i personatges.

Competències relacionades: T2, G2, E5, E6, E10, E14, E15, E18

Resultats d'aprenentatge relacionats: RA2, RA3, RA4, RA5, RA7, RA11, RAC1

A final de curs cada grup presentarà la corresponent Bíblia de venda del projecte. La Bíblia haurà de ser lliurada en format electrònic i en paper. Contindrà totes les fases treballades a classe: sinopsi, tractaments seqüenciats, fitxes de personatges. **El resultat de l'activitat tindrà una ponderació del 25% respecte del total de la nota final de la primera part de l'assignatura.** L'objectiu específic és demostrar la comprensió de la correcta escriptura formatada d'un guió cinematogràfic i la seva presentació professional.

Material de suport:

Textos disponibles al campus virtual.

Estudi concret de la Bíblia de la sèrie "Crematorio" (Canal +, 2011)/ "Paquita Salas" (Netflix, 2018) / "Gente hablando" (Flooxer, 2018)

Visionats seleccionats.

- Activitat 3: GUIÓ LITERARI DE L'EPISODI PILOT

Competències relacionades: T2, G2, E5, E6, E10, E15, E18

Resultats d'aprenentatge relacionats: RA2, RA7, RA11, RA12, RAC1

Escriptura de l'episodi pilot per part de cada un dels grups de guionistes. Com a material de suport es posarà al servei de l'alumne textos disponibles al campus virtual. El col·lectiu de guionistes SETENTA TECLAS posarà a la disposició de l'alumne tot el material de construcció narrativa d'exemples concrets.

El guió definitiu serà lliurat en format electrònic i físic i annex a la Bíblia.

El resultat de l'activitat tindrà una ponderació del 30% respecte del total de la nota final de la primera part de l'assignatura.

- Activitat 4: Presentació en públic (PITCHING en grup. SIMULACIÓ PROFESSIONAL).

Competències relacionades: T2, G2, E5, E6, E10, E15

Resultats d'aprenentatge relacionats: RA4, RA5, RA7, RA11, RA12

Presentació de l'episodi pilot per part de cada un dels grups de guionistes. **El pitching final tindrà un valor del 15% respecte del total de la nota final de la primera part de l'assignatura.** Un tribunal amb professionals del sector i/o professors avaluarà la presentació realitzada.

- Activitat 5: EXAMEN TEÒRIC

Competències relacionades: E5, E6, E14, E15, E18

Resultats d'aprenentatge relacionats: RA1, RA3, RA6

Examen individual teòric.

S'avaluen els coneixements teòrics dels continguts de l'assignatura. Aquesta prova consta d'una part de qüestions sobre conceptes associats als objectius d'aprenentatge de l'assignatura, quant al coneixement i comprensió, i d'un conjunt d'exercicis d'aplicació. L'estudiant disposa de 2 hores per a la realització de la prova.

Es considera necessària una dedicació addicional de 8 hores d'aprenentatge autònom per preparar l'examen.

El resultat de la prova teòrica de guió tindrà una ponderació del 25% respecte del total de la nota final de la primera part de l'assignatura.

Nota: En cas de confinament s'aplicaran els següents canvis:

- L'activitat 1, 4 i 5 s'haurien de fer de forma virtual sincrònica (Zoom o similar).

SEGONA PART: PRODUCCIÓ I REALITZACIÓ (T2). 50% de l'assignatura.

- Activitat 1: Dossier de producció

Competències relacionades: T2, G2, E5, E6, E10, E14, E15, E18.

Resultats d'aprenentatge relacionats: RA4, RA5, RA6, RA7, RA8, RA9, RA12

Presentació d'un dossier de producció professional i d'un diari de treball de cada departament.

El resultat d'aquesta activitat tindrà una ponderació del 20% respecte del total de la nota final de la segona part de l'assignatura.

- Activitat 2: Càmera oculta.

Competències relacionades: RA4, RA6, RA12, RAC1

Resultats d'aprenentatge relacionats: T2, G2, E5, E6, E10, E14, E15, E18

Petit exercici de direcció i mirada. En grups de 3 es farà un treball de camp per treballar la direcció, el punt de vista i la intenció narrativa.

El resultat d'aquesta activitat tindrà una ponderació del 10% respecte del total de la nota final de la segona part de l'assignatura.

- Activitat 3: El pilot

Competències relacionades: RA7, RA9, RA10, RA11, RA12, RAC1

Resultats d'aprenentatge relacionats: T2, G2, E5, E7, E6, E10, E15

Es valora el resultat final del capítol pilot per part de tots els professors implicats a l'assignatura. Narrativa final (evolució del guió), to, ritme, posada en escena, muntatge, adequació al gènere i al format, direcció d'actors, art, realització i foto, etc...

El resultat d'aquesta activitat tindrà una ponderació del 40% respecte del total de la nota final de la segona part de l'assignatura. El 20% és individual i l'altre 20% de grup.

- Activitat 4: L'examen

Competències relacionades: E5, E6, E14, E15, E18

Resultats d'aprenentatge relacionats: RA1, RA3, RA6

Examen individual teòric.

S'avaluen els coneixements dels continguts de l'assignatura en aquesta segona part. L'estudiant disposa de 2 hores per a la realització de la prova.

Es considera necessària una dedicació addicional de 8 hores d'aprenentatge autònom per preparar l'examen.

El resultat d'aquesta activitat tindrà una ponderació del 30% respecte del total de la nota final de la segona part de l'assignatura.

Sistema d'avaluació

Cadascuna de les parts de l'assignatura serà avaluada individualment.

A) Per a la part de guió (1er. T) el sistema d'avaluació o de qualificació ordinari serà:

- L'activitat 1 (examen oral o pitching inicial individual): 5%

- L'activitat 2 (Biblia del projecte): 25%

- L'activitat 3 (guió del pilot): 30%

- L'activitat 4 (el segon pitching que serà grupal): 15%

- L'activitat 5 (examen teòric individual): 25%

En cas de confinament el sistema d'avaluació i la ponderació no variaria, però no es podria fer presencial com s'ha indicat a les activitats d'aprenentatge.

Si no es realitza alguna de les activitats de pràctiques o de seguiment (activitats 1-4), es considerarà puntuada amb un "0". Si hi ha més d'una activitat que no s'ha fet, s'obindrà una qualificació de No Presentat.

Si l'activitat que no es realitza és la prova teòrica (activitat 5) l'assignatura tindrà una qualificació de "No presentat" independentment de la nota de cadascuna de la resta d'activitats. A més, cal treure una nota mínima de 5 a l'examen per fer mitjana.

Per aprovar aquesta part de l'assignatura N1+N2+N3+N4+N5 ha de ser com a mínim un "5".

B) Per a la segona part de l'assignatura: Producció i Realització (2n. T) el sistema d'avaluació o de qualificació ordinari serà:

- L'activitat 1 (Dossier de producció/ grupal): 20%

- L'activitat 2 (Càmera oculta/grupal): 10%

- L'activitat 3 (El pilot/ grupal i individual): 40%

- L'activitat 4 (Examen teòric / individual): 30%

Per aprovar l'assignatura s'ha de participar en la realització del pilot i l'examen obligatòriament. A més, cal treure una nota mínima de 5 a l'examen per fer mitjana. De la resta d'activitats només es podrà acumular un sol "no presentat".

Recuperació

Només es pot recuperar l'Activitat 5 (examen teòric individual) de la primera part i l'Activitat 4 (Examen teòric individual) de la segona part.

Recursos

Bàsics

Bibliografies

- CARRIÓN, Jorge. Teleshakespeare. Barcelona. Errata Naturae Editores, 2011
- RIOS SAN MARTIN, Manuel. El guión para series de TV. Madrid. IORTV. Instituto RTVE, 2012
- TOLEDANO, Gonzalo; VERDE, Nuria. Cómo crear una serie de televisión. Madrid: T&B Editores, 2007.

Complementaris

Bibliografies

- "Cine y relato", en Gaudreault, A.; Jost, F.. El relato cinematográfico. Cine y narratología. 1995. Barcelona: Paidós, 1995,
- "El punto de vista", en Gaudreault, A.; Jost, F. El relato cinematográfico. Cine y narratología. 1995. Barcelona: Paidós, 1995,
- Ambrossi, Javier; Calvo, Javier (2017). Paquita Salas. Guiones de la serie. ED. Ocho y Medio libros de cine.
- GALÁN, Elena.; HERRERO, Begoña. El guión de ficción en televisión. Madrid: Editorial Síntesis, S.A., Madrid 2011
- MCKEE, R.,. El guión. Barcelona: Alba Editorial, 2002.
- MILLERSON, Gerald. Realización y producción en televisión.. 2009. IORTV, 2009.,

- Maras, Steven (2009). Screenwriting: History, Theory and Practice. Wallflower Press. Great Britain
- SÁNCHEZ-CABEZUDO, Jorge. ; SÁNCHEZ-CABEZUDO, Alberto. Crematorio: guión de la serie de TV. Madrid. Ediciones Setenta Teclas. Ocho y Medio, 2014
- Tubau, D. (2013). El guion del siglo 21. Alba Editorial.
- Tubau, D. (2015). El espectador es el protagonista. Alba Editorial.